

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa og notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

47. gr.

1. Forstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skrásetningu allra fullgildinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar forstjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

48. gr.

Forstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar í samræmi við 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

49. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins endurskoðun hennar í heild eða að hluta.

50. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að meira eða minna leyti og sú samþykkt mælir ekki fyrir á annan veg, þá skal:
 - a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér tafarlaust uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 46. greinar hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma er það gerðist;
 - b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt er gengin í gildi.
2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

51. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Fylgiskjal II.

Samþykkt nr. 153 um vinnustundir og hvíldartíma við akstur.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, er kom saman til 65. þingsetu sinnar í Genf hinn 6. júní 1979 eftir kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar,

hefur samþykkt ákveðnar ábendingar um vinnustundir og hvíldartíma við akstur, en það er fimmta mál á dagskrá þessa þings, og

þar sem þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, hinn 27. júní 1979, eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um vinnustundir og hvíldartíma við akstur, 1979:

1. gr.

1. Þessi samþykkt tekur til launaðra ökumanna, sem vinna annað hvort fyrir fyrirtæki, sem annast flutninga fyrir þriðja aðila, eða fyrir fyrirtæki, sem flytja vörur eða farþega fyrir eigin reikning á vélknúnum farartækjum, sem notuð eru í atvinnuskyni til flutninga á vörum eða farþegum eftir vegum innanlands eða utan.
2. Ef ekki er annað ákveðið í þessari samþykkt, tekur hún ennfremur til eigenda vélknúinna farartækja, sem notuð eru í atvinnuskyni til flutninga á vegum og ólaunaðra vandamanna þeirra, þegar þeir starfa sem ökumenn.

2. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju aðildarríki getur undanþegið framkvæmd allra eða nokkurra ákvæða þessarar samþykktar stjórnendur ökutækja, sem notuð eru:
 - a. í akstri innanbæjar eða sérstakri grein bæjaraksturs með skírskotun til sérstakra tæknilegra akstursskilyrða og aðstæðna á staðnum;
 - b. til flutninga landbúnaðar- eða skógræktarfyrirtækja að svo miklu leyti sem við slíka flutninga eru notaðar dráttarvélar eða önnur ökutæki, sem ætluð eru til starfa við landbúnað eða skógrækt og eru einungis notuð við starfsemi slíkra fyrirtækja;
 - c. til flutninga sjúkra eða slasaðra manna, eða flutninga í sambandi við björgunarstörf og slökkvistörf;
 - d. til flutninga vegna landvarna og löggæslu svo og flutninga sem eru liður í öðrum mikilvægum störfum stjórnvalda, að svo miklu leyti sem það er ekki í samkeppni við flutninga á vegum fyrirtækja, sem annast flutninga fyrir þriðja aðila;
 - e. til flutninga með leigubílum, eða
 - f. í flutningum, þar sem telja má að ekki sé þörf sérstakra reglna um aksturstíma og hvíldartíma, vegna gerðar farartækjanna, hversu mikið af vörum eða hve marga farþega þau taka, takmarkaðra akstursleiða þeirra og leyfilegs hámarkshraða.
2. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi skal setja hæfilegar reglur um aksturstíma og hvíldartíma ökumanna, sem eru undanþegnir öllum eða nokkrum ákvæðum þessarar samþykktar samkv. 1. málsgrein þessarar greinar.

3. gr.

Áður en ákvarðanir eru teknar um nokkuð það, sem ákvæði þessarar samþykktar taka til, skal hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi hafa samráð við aðalsamtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og verkamanna.

4. gr.

1. Í þessari samþykkt merkir orðið „vinnustundir“ þann tíma, sem launaður ökumaður ver til:
 - a. aksturs og annarra starfa meðan ökutækið er á ferð, og
 - b. annarra starfa í sambandi við ökutækið, farþega þess eða farm.
2. Tíma þann, sem ökumenn skulu vera til staðar eða til taks, annað hvort í ökutæki eða á vinnustað og þeim er ekki frjálst að ráðstafa tíma sínum að eigin geðþótta, má einnig reikna sem vinnustundir að því marki sem ákveðið er í hverju landi af hlutaðeigandi stjórnvaldi eða stofnun, eða með kjarasamningum eða öðrum hætti í samræmi við landsvenju.

5. gr.

1. Engum ökumanni skal leyft að aka samfellt lengur en fjórar stundir án hlés.
2. Með tilliti til sérstakra aðstæðna í landinu getur hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi samþykkt að tíminn, sem tiltekinn er í 1. málsgrein þessarar greinar, lengist í mesta lagi um eina klukkustund.

3. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi skal ákveða lengd þess hlés sem nefnt er í þessari grein og, eftir því sem við kann að eiga, hvernig því megi skipta.
4. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi getur ákvarðað tilvik, sem ákvæði þessarar greinar geta ekki átt við vegna þess að ökumenn fá næg vinnuhlé vegna viðvala samkvæmt áætlun eða vegna þess hve vinnan er í eðli sínu ósamfelld.

6. gr.

1. Hámark samanlagðs aksturstíma að meðtöldum yfirvinnutíma, skal hvorki vera hærra en 9 stundir á dag né 48 stundir á viku.
2. Samanlagðan aksturstíma, sem um getur í 1. málsgrein þessarar greinar, má reikna sem meðaltal tiltekins fjölda daga eða vikna, sem ákveðinn sé af hlutaðeigandi stjórnvaldi eða stofnun í hverju landi.
3. Samanlagðan aksturstíma, sem um getur í 1. málsgrein þessarar greinar skal stytta að því er tekur til flutninga við sérlega erfið skilyrði. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi skal skilgreina þessa starfsemi og ákveða þann samanlagðan vinnutíma, sem gilda skal fyrir hlutaðeigandi ökumenn.

7. gr.

1. Sérhver launaður ökumaður skal eiga rétt á vinnuhléi eftir fimm samfelldar vinnustundir eins og þær eru skilgreindar í 1. málsgrein 4. greinar þessarar samþykktar.
2. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi skal ákveða lengd þess vinnuhlés, sem nefnt er í 1. málsgrein þessarar greinar og eftir því sem við kann að eiga, hvernig því megi skipta.

8. gr.

1. Daglegur hvíldartími ökumanna skal vera að minnsta kosti tíu samfelldar stundir á hverju 24 stunda tímabili, sem hefst í byrjun vinnudags.
2. Daglegan hvíldartíma má reikna sem meðaltal á tímabilum, sem ákvörðuð séu af hlutaðeigandi stjórnvaldi eða stofnun í hverju landi. Þó skal daglegur hvíldartími aldrei vera skemmi en átta stundir og skal ekki stuttur í átta stundir oftar en tvisvar í viku.
3. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi getur kveðið á um mismunandi langan daglegan hvíldartíma eftir því hvort um er að ræða flutninga á farþegum eða vörum og hvort hvíldin er tekin heima eða annars staðar, enda sé gætt ákvæða 1. og 2. málsgreinar þessarar greinar um lágmark hvíldartíma.
4. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi getur veitt undanþágur frá ákvæðum 1. og 2. málsgreinar þessarar greinar að því er varðar daglegan hvíldartíma og hvernig hann skuli tekinn, þegar tveir ökumenn eru á ökutæki og þegar ökutæki eru flutt með ferjum eða járnbrautum.
5. Í daglegum hvíldartíma skal ökumanni ekki skylt að dvelja í ökutæki eða í námunda við það ef hann hefur gert nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja öryggi ökutækis og farms.

9. gr.

1. Um stundarsakir og einungis að svo miklu leyti sem nauðsyn krefur til þess að inna af hendi bráðnauðsynleg störf, getur hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi leyft lengingu ökutíma og samfellds vinnutíma og einnig styttingu daglegs hvíldartíma, sem um ræðir í 5., 6., 7. og 8. grein þessarar samþykktar:
 - a. þegar um er að ræða slys, bilun, ófyrirséða seinkun, röskun á þjónustu eða umferðartruflun;
 - b. þegar um er að ræða óviðráðanleg atvik (force majeure);
 - c. þegar um er að ræða brýna þörf og sérstaka nauðsyn til þess að tryggja starfsemi opinberra þjónustustofnana.

2. Þegar aðstæður í landinu eða á svæðum þar sem flutningar landleiðis eiga sér stað, eru þannig að ekki er unnt að framfylgja stranglega ákvæðum 5., 6., og 7. eða 8. greinar þessarar samþykktar getur hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi einnig leyft lengingu aksturstíma og samfellds vinnutíma og styttingu daglegs hvíldartíma, sem þar er kveðið á um, svo og leyft undanþágur frá framkvæmd 5., 6. eða 8. greinar að því er varðar ökumenn, sem 2. málsgrein 1. greinar þessarar samþykktar tekur til. Í slíkum tilvikum skal hlutaðeigandi aðildarríki með yfirlýsingu, er fylgi fullgildingarskjali þess, lýsa þessum aðstæðum í landinu eða á landssvæðinu og einnig þeim lengingum, styttingum og undanþágum, sem leyfðar eru samkvæmt þessari málsgrein. Sérhvert slíkt aðildarríki skal í skýrslum sínum samkvæmt 22. grein stofnskrár Alþjóðavinnuálastofnunarinnar greina frá þeim framförum, sem kunna að hafa orðið í áttina til strangari eða víðtækari framkvæmdar 5., 6., 7. og 8. greinar þessarar samþykktar og það getur hvenær sem er ógilt yfirlýsinguna með nýrri yfirlýsingu.

10. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi skal:
- láta gera eftirlitsbók fyrir ökumenn og setja reglur um afhendingu hennar og innihald og hvernig ökumenn skuli skrá í hana;
 - setja reglur um tilkynningar um vinnustundir samkvæmt 1. málsgrein 9. greinar þessarar samþykktar og aðstæður, sem réttlæta þær.
2. Sérhver atvinnurekandi skal:
- í því formi, sem viðurkennt er af hlutaðeigandi stjórnvaldi eða stofnun, halda skrá, er sýni vinnustundir og hvíldartíma sérhvers ökumanns í þjónustu hans; og
 - láta þessar skrár eftirlitsstjórnvöldum í té með þeim hætti, sem hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi ákveður.
3. Ef það reynist nauðsynlegt að því er tekur til sérstakra greina flutninga ætti í stað venjulegs eftirlits samkvæmt 1. og 2. málsgrein þessarar greinar að koma, eða við það að bætast, svo sem við verður komið, nýjar aðferðir, svo sem notkun akstursrita (Tachograph) í samræmi við reglur, sem settar eru af hlutaðeigandi stjórnvaldi eða stofnun í hverju landi.

11. gr.

Hlutaðeigandi stjórnvald eða stofnun í hverju landi skal sjá fyrir:

- viðeigandi eftirliti, er fram fari í fyrirtækinu og á vegum úti; og
- viðeigandi viðurlögum við brotum á ákvæðum þessarar samþykktar.

12. gr.

Ákvæðum þessarar samþykktar skal framfylgja með lögum eða reglugerðum ef það er ekki gert með heildarsamningum, gerðardómum eða með öðrum hætti, sem samrýmist landsvenju.

13. gr.

Þessi samþykkt er endurskoðuð útgáfa Samþykktar frá 1939 um vinnustundir og hvíldartíma við akstur.

14. gr.

Formlegar fullgildingar á þessari samþykkt skulu sendar forstjóra Alþjóðavinnuálastofnunarinnar til skrásetningar.

15. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem hafa látið forstjórann skrá fullgildingar sínar.

2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá forstjóranum.
3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

16. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkyningu um uppsögn skal senda forstjóra Alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

17. gr.

1. Forstjóri Alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóð-
avinnu-
málaskrifstofunnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar forstjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

18. gr.

Forstjóri Alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar samkvæmt 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

19. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar kann á álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

20. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að meira eða minna leyti og sú samþykkt mælir ekki fyrir á annan veg, þá skal:
 - a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 16. greinar hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma er það gerist;
 - b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi.
2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

21. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.